

Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору

2018

галузі знань

18 Виробництво та технології

шифр і назва галузі знань

спеціальності

181 Харчові технології

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Ресторанні технології

назва освітньої програми

академічні групи

ТХ-18

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2019 рік

Розробники:

Лисенко Вероніка Володимирівна,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
економічних наук, доцент
Курилова Наталія Михайлівна,
старший викладач кафедри маркетингу,
менеджменту та торговельного
підприємництва

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

23.12.2019 р.

Гарант освітньої програми

Куниця Катерина Вікторівна,
старших викладач кафедри харчових та
ресторанних технологій, кандидат технічних
наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

23.12.2019 р.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

назва кафедри

протокол від 23.12.2019 р. № 07.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 27.12.2019 р. № 06.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 181 «Харчові технології» галузі знань 18 «Виробництво та технології»

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи формування загальних та професійних компетентностей у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації та прийняття адекватних управлінських рішень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є комплекс знань щодо вибору нових форм і методів управління при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління організацією в умовах постійно змінюваного середовища.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Правознавство», «Економіка ресторанів» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Організація ресторанного господарства», «Проектування та інжиніринг підприємств галузі».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 7. Здатність працювати в команді;

ЗК 8. Здатність працювати автономно;

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні;

фахових компетентностей:

ФК 11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб;

ФК 13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту;

програмних результатів навчання:

ПРН 3. Уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру;

ПРН 12. Вміти проектувати нові та модернізувати діючі підприємства, цехи, виробничі дільниці із застосуванням систем автоматизованого проектування та програмного забезпечення;

ПРН 15. Впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства, мати навички з організації роботи окремих виробничих підрозділів підприємства та координування їх діяльності;

ПРН 16. Дотримуватися правил техніки безпеки та проводити технічні та організаційні заходи щодо організації безпечних умов праці під час виробничої діяльності;

ПРН 19. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності

Сутність менеджменту. Зміст управлінської діяльності. Закони, закономірності та основні принципи менеджменту.

Тема 2. Методологічні основи менеджменту

Суб'єкт, об'єкт та види менеджменту. Сутність та класифікація методів менеджменту. Організація як об'єкт управління. Рівні управління.

Тема 3. Розвиток науки управління

Еволюція управлінської думки. Ранні теорії менеджменту. Підхід до управління з позиції різних шкіл. Сучасні теорії менеджменту. Розвиток науки управління в Україні.

Тема 4. Процес прийняття управлінських рішень

Сутність і класифікація управлінських рішень. Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень. Процес прийняття рішень. Підходи до прийняття рішень.

Тема 5. Моделі та методи обґрунтування управлінських рішень

Моделі прийняття управлінських рішень. Особистий стиль менеджера в прийнятті управлінських рішень. Індивідуальні та групові методи прийняття управлінських рішень.

Тема 6. Сутність планування як функції управління

Сутність планування як функції управління. Цілі управлінського планування. Сутність понять «стратегія», «місія», «мета підприємства». Вимоги щодо формулювання цілей.

Тема 7. Стратегічне планування

Сутність стратегічного планування, рівні стратегії. Етапи стратегічного планування. Стратегічні альтернативи підприємства. Аналіз і вибір стратегічних альтернатив підприємств. Стратегія стабілізації. Різновидності стратегії зростання. Стратегія виживання.

Тема 8. Організація як функція управління

Сутність функції організації. Етапи організаційного проектування. Типи організаційних структур управління. Управління організаційними змінами. Бюрократичні структури управління. Адаптивні структури управління. Принципи формування структури роздрібно-торговельної мережі.

Тема 9. Сутність та функції мотивації. Теорії мотивації

Поняття і сутність мотивації. Змістовні теорії мотивації. Процесні теорії мотивації. Сучасні методи мотивації. Формування кадрової HR-стратегії як умова забезпечення соціально-економічної ефективності системи управління персоналом підприємства.

Тема 10. Контроль як функція менеджменту

Поняття та процес контролю. Етапи контролю. Параметри ефективної системи контролю. Інструменти управлінського контролю. Інструменти

операційного контролю. Оцінка і контроль ефективності логістичної стратегії торговельного підприємства.

Тема 11. Сутність керівництва і форми прояву

Керівництво і управління. Влада, її форми та джерела. Основні форми влади: влада примусу, винагороди, законну, експертна, харизматична.

Тема 12. Лідерство

Теорії лідерства: підхід з позиції особистих якостей; поведінковий підхід у теорії менеджменту; ситуаційний підхід у теорії менеджменту. Конфлікти та шляхи їх подолання.

Тема 13. Комунікації в управлінні

Процес комунікації. Міжособові і організаційні комунікації. Управління комунікаційними процесами. Стель та стратегія міжособової комунікації.

Тема 14. Ефективність управління

Ефективність і якість управління. Чинники, які впливають на ефективність управління. Аналіз ефективності управління суспільним виробництвом. Критерії та показники ефективності менеджменту.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття			28					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			28					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів			124					
	Усього годин			180					
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття		4	6					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття		2	6					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів		54	108					
	Усього годин		60	120					
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності	13	2		2		9						16	2		2		12							
Тема 2. Методологічні основи менеджменту	13	2		2		9						12					12							
Тема 3. Розвиток науки управління	13	2		2		9						12					12							
Тема 4. Процес прийняття управлінських рішень	13	2		2		9						12					12							
Тема 5. Моделі та методи обґрунтування управлінських рішень	13	2		2		9						12					12							
Тема 6. Сутність планування як функції управління	13	2		2		9						16	2		2		12							
Тема 7. Стратегічне планування	13	2		2		9						12					12							
Тема 8. Організація як функція управління	13	2		2		9						16	2		2		12							
Тема 9. Сутність та функції мотивації. Теорії мотивації	13	2		2		9						15	2		2		11							
Тема 10. Контроль як функція менеджменту	13	2		2		9						13	2				11							
Тема 11. Сутність керівництва і форми прояву	13	2		2		9						11					11							
Тема 12. Лідерство	13	2		2		9						11					11							
Тема 13. Комунікації в управлінні	12	2		2		8						11					11							
Тема 14. Ефективність управління	12	2		2		8						11					11							
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124						180/6	10		8		162							

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

- денної форми навчання: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4250>;
- заочної форми навчання: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4251>.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Закони, закономірності та основні принципи менеджменту.

Тема 2. Методологічні основи менеджменту

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Організація як об'єкт управління.

Питання 2. Рівні управління.

Тема 3. Розвиток науки управління

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Сучасні теорії менеджменту.

Питання 2. Розвиток науки управління в Україні.

Тема 4. Процес прийняття управлінських рішень

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Підходи до прийняття рішень.

Тема 5. Моделі та методи обґрунтування управлінських рішень

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Індивідуальні та групові методи прийняття управлінських рішень.

Тема 6. Сутність планування як функції управління

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Сутність понять «стратегія», «місія», «мета підприємства».

Питання 2. Вимоги щодо формулювання цілей.

Тема 7. Стратегічне планування

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Стратегія стабілізації.

Питання 2. Різновидності стратегії зростання.

Питання 3. Питання Стратегія виживання.

Тема 8. Організація як функція управління

Питання 1. Бюрократичні структури управління.

Питання 2. Адаптивні структури управління.

Питання 3. Принципи формування структури роздрібної торговельної мережі.

Тема 9. Сутність та функції мотивації. Теорії мотивації

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Сучасні методи мотивації.

Питання 2. Формування кадрової HR-стратегії як умова забезпечення соціально-економічної ефективності системи управління персоналом підприємства.

Тема 10. Контроль як функція менеджменту

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Інструменти операційного контролю.

Питання 2. Оцінка і контроль ефективності логістичної стратегії торговельного підприємства.

Тема 11. Сутність керівництва і форми прояву

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Основні форми влади: влада примусу, винагороди, законну, експертна, харизматична.

Тема 12. Лідерство

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Конфлікти та шляхи їх подолання

Тема 13. Комунікації в управлінні

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Стель та стратегія міжособової комунікації.

Тема 14. Ефективність управління

Передбачено опрацювання теоретичних питань:

Питання 1. Критерії та показники ефективності менеджменту.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

- денної форми навчання: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4250>;

- заочної форми навчання: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4251>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.7	<i>Тема 7</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.8	<i>Тема 8</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1.9	<i>Тема 9</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.10	<i>Тема 10</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.11	<i>Тема 11</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.12	<i>Тема 12</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.13	<i>Тема 13</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.14	<i>Тема 14</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	1
	Опрацювання матеріалу в рамках самостійної роботи	1	1
	Опрацювання завдань у практикумі	1	1
	Тестування на порталі	1	1
1.15	<i>Додаткові бали (тези, участь в конференціях, конкурсах, олімпіадах)</i>	4	4
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування).	20	30
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання)	16	5
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (ситуаційне завдання)	4	5
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового

контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Муромець Н. Є. Менеджмент : навчальний посібник / Н. Є. Муромець, Ю. В. Мирошніченко, Д. О. Корсаков ; за ред. Н. Є. Муромець. – Харків : ФОП Мезина В. В., 2017. – 324 с.
2. Основи менеджменту : підручник / за ред. А. А. Мазаракі, І. В. Чумаченко. – Харків : Фоліо, 2014. – 846 с.
3. Гуткевич С. О. Менеджмент: питання та відповіді : навчальний посібник для дистанційного навчання / С. О. Гуткевич. – Харків : Діса плюс, 2016. – 940 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

4. Безус А. М. Менеджмент : навчальний посібник / А. М. Безус. – Київ : АМУ, 2015. – 268 с.
5. Мельниченко С. В. Менеджмент підприємства / С. В. Мельниченко. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 132 с.
6. Козирєва О. В. Організація праці менеджера : навчальний посібник / О. В. Козирєва, О. В. Овсієнко. – Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2019. – 203 с.
7. Свидрук І. І. Креативний менеджмент : навчальний посібник / І. І. Свидрук. – Алма-Ата: «Бастау», 2017. – 360 с.
8. Петруня Ю. Є. Менеджмент. Практикум : навчальний посібник / Ю. Є. Петруня, В. Ю. Петруня. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 104 с..
9. Менеджмент Дайджест [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/methodology.php>. – Станом на 05.09.2020. – Назва з екрана.
10. Маркетинг і менеджмент інновацій : Науковий журнал [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>. – Станом

на 05.09.2020. – Назва з екрана.

11. Бітрікс 24 [Електронний ресурс] : [сервісний сайт для управління бізнесом]. – Режим доступу: <https://www.bitrix24.ua>. – Станом на 05.09.2020. – Назва з екрана.

12. Бай С. І. Менеджмент організації [Електронний ресурс] : електронний підручник / С. І. Бай. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск. (CD-R). – Назва з етикетки диску.

13. An Introduction to Management / Boundless Business [Electronic source]: [organization's website]. – Available at: <https://courses.lumenlearning.com/boundless-business/chapter/an-introduction-to-management>. – Viewed 05.10.2020. – Title from screen.